

Genomförande av EU:s engångsplastdirektiv och andra åtgärder för en hållbar plastanvändning

Regeringskansliets remiss dnr M2020/02035

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, lämnar följande synpunkter på betänkandet.

Förutsebarhet och tillämpningssvårigheter

Regelverket är mycket detaljerat samtidigt som förutsebarheten av vissa bestämmelser kan ifrågasättas. Om en överträdelse därtill kan föranleda en miljöstraffavgift är det särskilt viktigt att bestämmelsen är tydlig.

För vissa bestämmelser kan det därför - trots regleringens detaljeringsgrad - behövas mer ledning för tillämpningen. Det gäller exempelvis för informationskravet i 71 a § förordningen om producentansvar för förpackningar. Detsamma gäller kravet på information till konsumenterna enligt 17 § förordningen om producentansvar för ballonger, 19 § förordningen om producentansvar för våtservetter och 29 § förordningen om engångsprodukter.

Straffansvar och sanktioner

I promemorian framhålls att det kan krävas en del utredning för att konstatera en överträdelse av kravet på förpackningars materialåtervinningsbarhet. Av den anledningen föreslås att den sanktion som kan följa av en sådan överträdelse är ett straffansvar och inte en miljöstraffavgift. Mark- och miljööverdomstolen anser att det av samma anledning finns skäl att överväga huruvida den sanktion som ska kunna följa av vissa andra överträdelser snarare bör vara ett straffansvar än en miljöstraffavgift. Det gäller exempelvis förbudet mot att på den svenska marknaden släppa ut en vara som helt eller delvis består av oxonedbrytbar plast eller en engångsmugg som innehåller mer än tio procent plast (4 c § förslag till förordning om ändring i förordningen [1998:944] om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter och 15 § förslag till förordning om engångsprodukter samt 11 kap. 21 och 32 §§ förslag till förordning om ändring i förordningen [2012:259] om miljöstraffavgifter).

Konsekvenserna för de allmänna domstolarna

Utredningen har enbart översiktligt analyserat förslaget konsekvenser för mark- och miljödomstolarna. Trots det gör utredningen bedömningen att konsekvenserna för mark- och miljödomstolarna kan hanteras inom domstolarnas ordinarie verksamhet.

Det nya regelverket kan komma att bli kännbart för vissa aktörer och innehåller en inte obetydlig andel bedömningsfrågor som kan föranleda rättslig tvist. Därtill aktualiserar regelverket och dess efterlevnad flera typer av beslut som överklagas till mark- och miljödomstolarna, såsom tillsyn i form av förelägganden, utdömande av vite och miljöstraffavgifter samt avgiftsfrågor såsom tillsynsavgifter och nedskräpningsavgifter. Domstolens bedömning är därför att det aktuella förslaget i sig kan komma att få konsekvenser för mark- och miljödomstolarna. Därtill får flera förslag sammantaget stora konsekvenser för mark- och miljödomstolarnas arbetsbörda vilket måste beaktas särskilt vid föreslagna lagändringar inom mark- och miljödomstolarnas verksamhetsområde.

Övrigt

Avslutningsvis noterar Mark- och miljööverdomstolen att vissa bestämmelser har fått fel numrering i författningskommentaren (se s. 52 paragraferna 11 och 11 a jämfört med s. 323 paragraferna 10 a och 10 b)

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, tekniska rådet Kerstin Gustafsson samt tf. hovrättsassessorn Hannah Grahn. Föredragande har varit Anna Nordenskjöld.

Ylva Osvald

Anna Nordenskjöld